

Aanvang die wacht op de voorstelling

Discordia brengt theater dat gaat over de voorafgaande worsteling door de makers.

THEATER MARIONETT

AMSTERDAM 'Moet ik iets aankondigen, of niet?' Acteur Matthias de Koning roept die zin een aantal keren in de voorstelling *Marionett* van Maatschappij Discordia. Jan Joris Lamers is al even vertwijfeld: 'Aanvang! Aanvang!' roept hij soms in diepe wanhoop. Maar wat er ook gebeurt: er wordt niets aangekondigd, en niets vangt aan.

Anderhalf uur duurt deze nieuwe productie van Discordia waarin niets gebeurt en toch erg veel te zien is, en en ook te doorgronden. Namelijk dat toneelspelers het af en toe ook niet meer weten. Dat het ondanks verwoede pogingen niet lukt op te starten, te spelen, het publiek te vermaken.

'In *Marionett* wordt het poppenspel gebruikt als metafoor voor het onderwerp 'de vrije wil'; in hoeverre bespeel je jezelf of word je bespeeld?' Dat meldt het persbericht van Discordia, het gezelschap van Jan Joris Lamers c.s. dat sinds het vorig jaar opnieuw vierjarige subsidie kreeg, behoorlijk actief is.

Poppen zijn het inderdaad, deze vijf acteurs, maar dan zonder bespelers. Het zijn marionetten zonder touwtjes die over het podium stuiten, vallen, en weer opklauteren. Intussen wordt met meubels gesjouwd, worden ladders beklommen op zoek naar een nooduitgang, kleding wordt amechtig aan- en uitgetrokken. Alles wijst erop dat op al deze strubbelingen uiteindelijk een voorstelling zal volgen, maar die voorstelling komt er niet. Het is wachten op wat komen gaat, net als bij Beckett, een van Discordia's favorieten, en intussen de tijd doden.

Een metafoor voor het onderwerp 'de vrije wil'; in hoeverre bespeel je jezelf?

Miranda Prein, Matthias de Koning, en Jan Joris Lamers (van links af) tijdens *Marionett*, tot in de finesse sterk bewegingstheater. Foto Discordia

Dit is theater over de worsteling voor aanvang, de angst voor de schijnwerpers, de sublimatie van de wanhoop. En misschien vragen deze toneelspelers zich ook wel af: wat hebben wij nog te vertellen, en weten ze het antwoord niet.

Het maakt *Marionett* hoe dan ook intrigerend. Aanvankelijk irriteert deze in zichzelf gekeerde manier van niet-spelen, maar steeds meer gaat dit bewegingstheater dat tot in de finesse sterk wordt uitgevoerd, fascineren.

Er zijn hevige fysieke botsingen, met name tussen Jan Joris Lamers en de jongere Jorn Heijdenrijk (een prachtig timide clown); botsingen die soms zelfs iets erotisch hebben. Maar ook aandoenlijke dansjes, pogingen lichamen te doen smelten, in een veilige kluwen. Af en toe

klinkt er muziek: Dave Brubecks *Take Five*, *Stormy Weather* op een krassige grammofoonplaat en delicate piano-klinken.

Gelukkig wordt af en toe ook een lichte toets aangeslagen en is er humor, vooral door de bijna laconieke terzijdes van actrice Annette Kouwenhoven. Haar relativerende aanwezigheid is hier zeer op zijn plaats.

Hoeveel sterren krijgt *Marionett*? De trouwe lezer van kunstrecensies zal zich dat afvragen. Geen, dit keer. Omdat dit theater is dat niet in sterren te vangen is. Het is immers theater dat nog niet is gemaakt.

Hein Janssen

Marionett door Maatschappij Discordia. In Frascati Amsterdam, 13 oktober, daar t/m 16 oktober. Tournee: discordia.nl